

Az ENERGIACLUB véleménye a 2011. évi ÚSZT ZBR pályázati felhívás tervezetéről

Készítették:

Ámon Ada
Fülöp Orsolya
Király Zsuzsanna

2011. július 1.

ELŐZMÉNYEK

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium felkérte az ENERGIACLUB-ot, hogy véleményezze a 2011-ben kiírásra kerülő, Új Széchenyi Terv Zöld Beruházási Rendszer Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogram pályázati felhívásának tervezetét.

A megküldött öt oldalas dokumentum nem tartalmazta a részletes pályázati útmutatót, így a megkapott információk alapján, valamint a véleményezésre megadott rövid (két napos) határidő miatt csak előzetes véleményt adhatunk.

Célszerűnek tartanánk, hogy a részletes pályázati dokumentumok kidolgozása során szélesebb szakértői körben is véleményezésre kerüljenek az anyagok, és a végleges kiírást a szakértői vélemények beépítése után tegye közzé a Minisztérium, illetve a pályázatkezelő szerv.

ÉSZREVÉTELEK A PÁLYÁZATI FELHÍVÁSHOZ

Hangsúlyok, prioritások

A Zöld Beruházási Rendszer elsődleges célja az ország szén-dioxid-kibocsátásának minél nagyobb arányú csökkentése, költséghatékony módon. Ennek a célnak az eléréséhez a leghatékonyabb út a meglévő, rossz hatékonyságú épületállomány energiafogyasztásának csökkentése.

Az Energiaklub „NegaJoule2020” kutatása¹ szerint hazánkban a meglévő épületek egy négyzetméterre vetített fűtésre és melegvíz-előállításra fordított primerenergia-fogyasztása két-kétszázszorosát is eléri az új építésű épületekre jellemző értékeknek. A modellszámítások alapján azt mondhatjuk, hogy a meglévő családi házak és a társasházak kb. 80%-a F vagy annál rosszabb kategóriába tartozik.

Ez azt jelenti, hogy ezen épületeknél lehet a legnagyobb energiamegtakarítást elérni, akár energiaegységben, akár kategóriaugrással mérjük az eredményt. Ezért – illetve a magyar lakóépület-állományban képviselt jelentős részarányuk miatt – úgy véljük, hogy az állami támogatási politikának elsősorban a meglévő, rossz energetikai állapotú épületek felújítására kell fókuszálnia. (Különös tekintettel a rendelkezésre álló keret szűkösségére.)

Célszerű tehát elsősorban azokat a beruházásokat támogatni, amelyek magas energiamegtakarítással járnak, és ennek a szándéknak meg kell jelennie a támogatások intenzitásában. A viszonylag jó (B, A) kategóriájú épületek energiahatékonyságának javítása fajlagosan nagyobb költségek mellett kisebb energiamegtakarítással jár.²

¹ NegaJoule2020, ENERGIACLUB, 2011, www.negajoule.hu

² Kiegészítés a NegaJoule2020 tanulmányhoz, ENERGIACLUB, 2011, www.negajoule.hu

Új építés

Véleményünk szerint az új építésű épületek energiahatékonyágának javítását nem pályázati ösztönzőkkel, hanem az építési követelményértékek szigorításával lehet költséghatékonyan megoldani.

Továbbá nem tartjuk szerencsés megoldásnak, hogy a lakosság energiahatékonyágának javítását célzó pályázati keretből - társasházak esetében - ingatlanfejlesztő cégek kapjanak pénzt. Ráadásul a kiemelkedő energiahatékonyágú épületek lakáspiaci fogadtatása jelenleg még bizonytalan, nagyban függ az ingatlanok eladási árától is, így akár az is megtörténhet, hogy az állami segítséggel fejlesztett új ingatlanok üresen állnak majd.

Ezen indokok miatt javasoljuk, hogy az ideai keretet új épületek építése helyett inkább a rendkívül rossz energiahatékonyágú meglévő épületállomány rekonstrukciójára fordítsa az állam, hiszen ezekben óriási energiahatékonyági potenciál rejlik.

Az épületek kora

Felesleges kizáró tényezőként került bele a pályázati kiírásba az a kitétel, hogy csak 1992 előtt épült házak pályázhatnak.

Bár a 90-es években már valóban terjedni kezdett a kisméretű téglánál és blokk falazóknál hatékonyabb, porózus téglák (pl. Porotherm) alkalmazása, az Energiaklub modellszámításai, valamint a tanúsítói gyakorlat szerint azonban külső hőszigetelés nélkül ezek a házak is jellemzően az F energetikai besorolást érik el.

Mivel a pályázatban a B, C, D kategóriás épületek felújítását is támogatni kívánják, a jellemzően F kategóriájú, 90-es, 2000-es években épült házak kizárása különösen indokolatlannak tűnik.

Műszaki követelmények meghatározása

Fontosnak tartjuk, hogy a kategóriaugrás követelménye mellett a pályázat részletes kidolgozásakor az egyes beépített épületrészek/elemek pontos műszaki paraméterei is (pl. minimum U-érték, minimum hatásfok) kerüljenek meghatározásra. Ezeket érdemes a már érvényben lévő, vagy még inkább a jövőben bevezetésre kerülő követelményekhez igazítani.

Megújuló energiás rendszerek támogatása

Javasoljuk, hogy fűtési célú megújuló energiahasznosítást csak abban az esetben támogassanak, ha az épülethéj, illetve az egyéb kapcsolódó épületrészek elérik az előző bekezdésben részletezett műszaki paramétereket.

Így elkerülhetőek a túlméretezett, rossz hatékonysággal működő rendszerek.

Párhuzamos tanúsító rendszerek

A kiírás kritikus pontjának tartjuk, hogy a pályázóknak egyszerre kell energetikai tanúsítványt és KESZ-számítást is benyújtaniuk, ami felesleges adminisztrációs teher és költség. A korábbi ZBR pályázatok esetében is ezt az intézkedést érte a legtöbb kritika mind a pályázók, mind a szakma részéről³. Javasoljuk, hogy a pályázat benyújtásához az energetikai tanúsítás legyen kötelező elem, hiszen ez az a dokumentum, amelynek használatáról hazai jogszabály rendelkezik.

A tanúsítványban foglalt energiamegtakarítási lépésekkel járó CO₂-csökkentést ma már a legtöbb használatban lévő tanúsítási szoftver automatikusan számolja, ez tehát nem lehet akadálya a dokumentum használatának. A CO₂-megtakarítás számítása egy egyszerű képlet révén a Minisztérium vagy az Energia Központ nyilvántartási rendszerébe is egyszerűen beépíthető lenne.

Családi és társasházak differenciálása

Az elnyerhető maximum támogatások tekintetében a felhívás nem teljesen egyértelmű: nem derül ki pontosan, hogy társasházak esetén az egyes lakásokra vagy az épület egészére vonatkozik az összeghatár.

Amennyiben a ház egészére vonatkozik, akkor a felső határ túlságosan alacsony, nem ösztönöz a beruházások elindítására. Amennyiben viszont lakásonkénti összegekről van szó, a 3-5 millió

---

³ Hátértanulmány a Zöld Beruházási Rendszer Klímabarát Otthon Energiahatékonyági Alprogram normatív támogatási rendszerként való kiírásának lehetőségéről, megvalósíthatóságáról, ENERGIAKLUB, 2010.

forintos felső határt túlságosan magasnak tartjuk, és ugyanez vonatkozik a családi házakra is.

Ez azt jelenti ugyanis, hogy egy lakásnak, vagy családi háznak 7,5-10 millió forintnyi beruházást kellene megtennie. Összehasonlításképpen: egy átlagos családi ház megfelelő külső hőszigetelés és nyílászáró-csere révén, maximum 2 millió forintos beruházással elérhetik az 50%-os megtakarítást.

Definíciók

Több olyan fordulat is szerepel a kiírás tervezetében, amely a részletek kibontásakor mindenképpen pontos definícióra szorul. Ilyen a hasznos alapterület meghatározása valamint a hagyományos építésűnek számító technológiák tételes felsorolása.

Benyújtási határidő

Sajnálatos, hogy a pályázatok benyújtásának tervezett kezdeti időpontja (2011. augusztus 15.) nem igazodik az építőiparban szokásos felújítási ütemezéshez, emiatt a beruházások zöme át fog húzódni a következő évre. Ugyanakkor indokolatlannak tartjuk, hogy a benyújtás végső határidejét október 30-ára határozta meg a Minisztérium. Tekintve az előző évek gyakorlatát, a pályázatok benyújtása ennél hosszabb előkészítést is igényelhet, ezért a decemberi benyújtási határidőt javasoljuk.